

E-COMMERCE EN DE ARBEIDSDEAL IS OOK EEN VERHAAL VAN VRIJSTELLING VAN DOORSTORTING VAN BEDRIJFSVOORHEFFING VOOR NACTARBEID

In het licht van de arbeidsdeal werd bedongen dat de uren vanaf 20 uur tot middernacht niet meer als nachtarbeid zullen beschouwd worden doch wel als avondwerk dat in principe tegen 150 procent vergoed dient te worden.

Dat noopt alvast tot enkele (voorzichtige) bedenkingen, vanzelfsprekend onder voorbehoud van de wetgeving die daarvoor uiteindelijk zal worden opgesteld.

Nachtarbeid

Het is van belang onderscheid te maken tussen enerzijds nachtarbeid en anderzijds arbeidsregeling met nachtprestaties.

Nachtarbeid is in de wet gedefinieerd als de prestaties verricht tussen 20 uur en 6 uur.

In artikel 1 van het KB van 16 april 1998 tot uitvoering van de wet van 17 februari 1997 betreffende de nachtarbeid is de volgende definitie gegeven van een arbeidsregeling met nachtprestaties:

"Onder arbeidsregeling met nachtprestaties dient te worden verstaan een arbeidsregeling met prestaties tussen 20 uur en 6 uur, met uitsluiting van de arbeidsregelingen waarin enkel worden tewerkgesteld:

- *Werknemers die uitsluitend prestaties verrichten tussen 6 uur en 24 uur;*
- *Werknemers die gewoonlijk beginnen te werken vanaf 5 uur."*

Gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor nachtarbeid

In het kader van de regeling inzake de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing voor nachtarbeid wordt aangegeven dat deze slechts van toepassing is voor ondernemingen waar werknemers prestaties verrichten tussen 20 uur en 6 uur met uitsluiting van onder meer de werknemers die enkel prestaties verrichten tussen 6 uur en 24 uur.

De systematiek van die gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing impliceert dat de werkgever 100% van de bedrijfsvoorheffing bij de werknemer zal inhouden maar slechts een deel daarvan ook daadwerkelijk moet doorstorten naar de Schatkist.

Het is een belangrijk financieel voordeel aangezien de vrijstelling van de doorstorting van de bedrijfsvoorheffing gelijk is aan 22,8% (of 25% bij een volcontinu arbeidssysteem) van de belastbare bezoldigingen (van de werknemers in nachtarbeid).

In de hypothese dat het effectief de bedoeling is om de prestaties verricht tussen 20u en middernacht niet meer als nachtarbeid te beschouwen, zijn er o.i. twee opties:

- Ofwel worden deze uren ook automatisch uitgesloten uit de berekening van de één derde norm voor de toepassing van de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing voor nachtarbeid: Deze optie zou tot gevolg kunnen hebben dat de één derde norm - zijnde de norm die impliceert dat de werkgever de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing maar kan toepassen voor werknemers die overeenkomstig de arbeidsregeling waarin zij tewerkgesteld zijn, over de betrokken maand waarvoor de vrijstelling wordt gevraagd, tenminste één derde van hun arbeidstijd in nachtarbeid zijn tewerkgesteld - niet meer, dan wel in mindere mate wordt gehaald en dat de werkgever dus meer bedrijfsvoorheffing zal moeten doorstorten naar de Schatkist dan voorheen het geval was toen de prestaties tussen 20 uur en middernacht wel nog kwalificeerden als nachtarbeid. Immers, zoals in de circulaire 2021/C/99 over de berekening van de één derde norm wordt aangegeven, dient deze berekend te worden op uurbasis en niet op dagbasis. Deze bedenking hangt ook samen met een voorontwerp van wet inzake de verlaging van lasten op arbeid dat voorziet dat de berekening van de één derdenorm voor nachtarbeid (voortaan) afzonderlijk dient te gebeuren van die ploegenarbeid. Er is geen cumul meer mogelijk.
- Ofwel belet het gegeven dat deze prestaties niet langer als nachtarbeid worden beschouwd in de algemene zin van de arbeidswet niet dat deze wel mogen meegeteld worden in het kader van de regelgeving inzake arbeidsregeling met nachtprestaties voor de berekening of de één derde norm is behaald (waarbij dus niet pas vanaf middernacht zal geteld worden doch wel nog steeds vanaf 20 uur). Deze optie lijkt de meest eenvoudige oplossing.

De regering lijkt dit ook beseft te hebben. Telefonisch werd door het Kabinet van Minister Van Peteghem bevestigd dat de arbeidsdeal op fiscaalrechtelijk gebied geen veranderingen zal teweegbrengen, waarmee wordt gesuggereerd dat de uren die tussen 20 uur en middernacht worden gepresteerd, nog steeds meegeteld zullen mogen worden voor de berekening of de één derde norm al dan niet werd behaald. Dat is op zich goed nieuws. We hopen dat dit ook nog bevestiging krijgt in de vorm van een administratieve circulaire of een antwoord op een parlementaire vraag zodat hierover geen verdere twijfel kan bestaan.

Toch nog problemen op komst?

Maar er is meer. Ook al zou de één derde norm geen probleem vormen, hetgeen zo lijkt te zullen zijn, dan nog moet de werkgever nog altijd een "nachtpremie" betalen om gebruik te kunnen maken van de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing. Omwille van de nachtarbeid moeten werknemers extra kosten maken als gevolg van de atypische werkuren maken. Zo is de toegankelijkheid van het openbaar vervoer minder evident of zelfs helemaal onbestaande en dient de werknemer alternatieven te zoeken om

zich te verplaatsen. Die kosten worden gedekt door de zogenaamde nachtpremie (hetzelfde geldt ook voor ploegenarbeid).

Evenwel, als de prestaties verricht tussen 20 uur en middernacht arbeidsrechtelijk niet langer als nachtarbeid worden beschouwd, zullen bedrijven, arbeidsrechtelijk, voor deze prestaties in principe ook geen nachtpremie meer hoeven te betalen. Maar, willen ze fiscaal gezien de vrijstelling van doorstorting wel nog blijven genieten, dan zullen ze alsnog een (nacht)premie moeten betalen om verder te kunnen blijven genieten van de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing.

Het is afwachten hoe dit punt verder uitgewerkt zal worden: Komt er een afschaffing van de voorwaarde tot toekenning van een nachtpremie - hetgeen eerder onwaarschijnlijk lijkt - of zullen werkgevers gedwongen worden om alsnog 'vrijwillig' een dergelijke premie te blijven betalen om zo verder te kunnen blijven genieten van de steunmaatregel? En hoe zal deze vanuit een arbeidsrechtelijk aspect correct gekwalificeerd moeten worden?

Dit punt werd nog niet opgeworpen en stemt tot nadenken. Temeer daar krachtens een recent ingediend voorontwerp van wet in het kader van de regeling inzake de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing voor nachtarbeid, bovenop het contractueel bruto uurloon, een minimumpremie per uur gelijk aan 12 % zal dienen te worden toegekend. Het is maar de vraag in welke mate het opheffen van de kwalificatie als nachtarbeid voor de prestaties verricht tussen 20 uur en middernacht - en hiermee samenhangend de afschaffing van de verplichting om voor deze uren nog een nachtpremie toe te kennen - werkgevers nog zal kunnen verleiden om een "nachtpremie" te blijven betalen.

Omzetting in ploegenarbeid?

Dan maar naar een omzetting van de voormalige nachtarbeid naar een stelsel van ploegenarbeid? Deze piste is niet uitgesloten, maar het zal van geval tot geval moeten bekeken worden. Bij ploegenarbeid gelden immers strengere voorwaarden dan bij nachtarbeid om aanspraak te maken op de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing. Vooral naar inhoud en omvang van de prestaties van opeenvolgende ploegen kan discussie ontstaan met de belastingadministratie. De prestaties tussen 20 uur en middernacht worden dus niet automatisch prestaties onder het stelsel van de ploegenarbeid.

MVVP helpt u graag verder bij elke stap of afweging die u in dit verband moet maken.

MVVP 23 februari 2022

Voor meer informatie, contacteer:

Karliën Clerebaut - karlien.clerebaut@mvvp.be

Gunther Valkenborg - gunther.valkenborg@mvvp.be